

Malvawantsen

geen kaasjeskruid tegen gewassen

Tekst: Vera de Visser, KAD

Foto's: Cyriel Doevendans, KAD

Eind februari berichtte Nature Today dat de exotische malvawants (*Oxycarenus lavaterae*) zich steeds beter thuis lijkt te voelen in ons land. Deze van oorsprong mediterrane liefhebber van lindebomen is met name in het zuiden van Nederland in opmars. Ook wij troffen ze kortgeleden aan in een woonwijk in Eindhoven. Wat gedrag en uiterlijk betreft vertonen ze overeenkomsten met de beter bekende vuurwants (*Pyrrhocoris apterus*).

Lindenspitskop

Malvawantsen voeden zich met plantensappen en danken hun naam aan de plantenfamilie waar zij zich met dat doel voornamelijk op bevinden: de kaasjeskruidfamilie (Malvaceae) met daarin plantensoorten als lavatera, stokroos, hibiscus en kaasjeskruid. Met name in Centraal- en West-Europa worden ook lindesoorten (geslacht *Tilia*) gebruikt als waardplant, een voorkeur die ze delen met de enigszins gelijkende vuurwants. Onze zuiderburen noemen malvawantsen daarom ook wel lindenspitskop. Er lijkt een voorkeur te zijn voor kleinbladige lindes. Ze veroorzaken geen significante schade aan hun gastheerplanten.

Uiterlijk

Malvawantsen kunnen variaties in kleur vertonen, maar bezitten altijd een combinatie van rood, zwart en/of wit. Volwassen exemplaren worden maximaal zo'n halve

centimeter groot; het vrouwtje is iets groter dan het mannetje. De kop, prothorax, scutellum en antennen zijn volledig zwart. Het onderlijf is bovenop donkerrood en zwart omrand en de vleugels zijn doorsichtig. Nimfen van malvawantsen hebben eveneens een opvallend donkerrood achterlijf met een opgezwollen uiterlijk. De overige lichaamsdelen zijn zwart.

Klusteren

Met name in het najaar zijn malvawantsen opvallend aanwezig wanneer zij met honderden tot duizenden samenkomen om te overwinteren. Deze grote groepen kunnen zowel uit volwassen insecten als uit nimfen bestaan. In de loop van mei, zodra de lindebomen beginnen te bloeien, vallen de groepen uiteen. Ze verplaatsen zich dan weer naar hun andere waardplanten, zoals bijvoorbeeld de stokroos. Afhankelijk van de omgevingstemperatuur kunnen zich meerdere generaties per jaar voor-

Malvawants (*Oxycarenus lavaterae*). Foto: Katja Schulz (CC BY 2.0)

doen. Onder optimale omstandigheden kan een volwassen malvawants ongeveer vier maanden oud worden.

Wering

Zoals gezegd veroorzaken deze insecten geen schade aan planten, materialen of mensen (ze kunnen niet steken), maar malvawantsen kunnen wel als vervelend ervaren worden zodra ze in huizen terecht komen. Eventuele maatregelen zijn dus voornamelijk gebaseerd op wering. Ze zouden een temperatuur van -10°C kunnen overleven, dus overwintering in Nederland is niet onmogelijk. Met een aantal zachte winters zouden de aantallen de komende jaren verder kunnen toenemen, waardoor malvawantsen langzamerhand een algemene verschijning kunnen worden.

In het najaar komen de malvawantsen met honderden tot duizenden bijeen om te overwinteren.

Overwinterende malvawantsen worden vaak aangetroffen in lindebomen.